
ІННОВАЦІЇ В НАВЧАННІ ПЕРСОНАЛУ ТА ЇХ АНАЛІЗ

Новак Н.Г.

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Динамічний розвиток суспільства сьогодні гостро вимагає покращення та удосконалення освітнього процесу за рахунок переходу його на технологічний рівень, пошуку перспективних інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на розвиток і саморозвиток особистості.

Основним напрямком пошуку інновацій в освіті є оновлення змісту науково-методичної роботи, удосконалення досвіду педагогів, аналіз та вивчення прикладів інших країн, як джерела інновацій. Не менш важливу роль відіграє активізація внутрішньої методичної роботи, з метою стимулювання інноваційної діяльності, а саме організація творчих груп, проведення методичних семінарів, тренінгів у навчальних закладах, методична підтримка інноваційних освітніх проектів, тощо.

Головною проблемою інноваційного розвитку в освітній сфері є неготовність багатьох працівників освіти, викладачів, до нововведень, що дуже гальмує процес оновлення освіти та виводу її на більш високий рівень. Немає розроблених наукових засад експертизи інновацій, не вистачає науково-методичної літератури, в якій би висвітлювалися загальноприйняті вимоги до експерименту, непроста процедурна сторона. Тому, нерідко за експеримент видається наспіх проведена робота, коли неможливо ні оцінити конкретні її цілі, ні виділити більш чи менш визначений результат. [1]

Сучасні вітчизняні вчені розглядають інновацію в освіті як [2]:

- процес створення, поширення й використання нових засобів (нововведень) для розв'язання тих педагогічних проблем, які досі розв'язувались по-іншому;
- результат творчого пошуку оригінальних нестандартних розв'язань для різноманітних педагогічних проблем;
- актуальні, значущі й системні новоутворення, які виникають на основі різноманітних ініціатив і нововведень, що стають перспективними в контексті еволюції освіти і позитивно впливають на її розвиток;
- продукти інноваційної освітньої діяльності, які характеризуються процесами створення, розповсюдження та використання нового засобу (нововведення) в галузі педагогіки та наукових досліджень;
- різні нововведення в діяльності навчально-виховних закладів, у здійсненні навчально-виховного процесу.

Освітня інновація є структурною одиницею „інновації”, яка в свою чергу включає педагогічну, науково-виробничу та соціально-економічну складові. [2]

Освітні інновації – це вдосконалені чи нові освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи або їх компоненти; освітні технології, що суттєво поліпшують результати освітньої діяльності. [2]

Освітні інновації поділяються на такі види:

1. За компонентами освітнього процесу :
 - навчальні та виховні;
 - організаційно-управлінські;
2. За масштабністю перетворень освітнього процесу:
 - масштабні;
 - локальні.

Локальні – це інновації, що оновлюють освітній процес, забезпечують зміну його форм, методів, засобів навчання, виховання й управління. Масштабні інновації, як правило розробляються та апробуються в ході експериментів всеукраїнського рівня; локальні – регіонального та місцевого рівнів.[1]

До управлінських інновацій належать сучасні економічні, психологічні, діагностичні, інформаційні технології, що дають змогу створити відповідні умови для оперативного й ефективного прийняття керівником управлінського рішення. [1]

Існує багато різноманітних класифікацій інновацій. Наприклад, класифікація за двома шкалами вимірювання інновацій: новизни та сфері поширення [3]:

- 1) За ступенем новизни було запропоновано виділити наступні види інновацій:
 - ретроінновація, коли в сучасну практику переноситься в дещо модифікованому вигляді вже ніби відомий в минулому, але в силу історичних обставин феномен, що перестав застосовуватися, наприклад гімназія, лицей, профільне навчання та ін.
 - аналогова інновація, коли береться відомий підхід і вноситься часткова модифікація, наприклад, у рамках рейтингової оцінки застосовується 1000 бальна шкала або модульна система доповнюється блочно-модульною.
 - комбінаторна інновація, коли з кількох відомих блоків у результаті їх об'єднання створюється якісно новий продукт.
 - сутнісна інновація, коли виникає дійсно новий хід, наприклад «школа діалогу культур».
- 2) За сферою поширення інновації, науковці виокремили такі інновації:
 - у навчанні та вихованні;
 - в управлінні;
 - у перепідготовці кадрів.

На основі цієї типології можна описати інноваційне поле вітчизняної освіти, а, отже, визначити і вид пропонованої інновації, вирішивши, принаймні, питання про її автентичності.[3] Освіта, насамперед вища, має реагувати на зміни в суспільному житті, нові виклики цивілізації, реалії суспільства, потреби навколишнього середовища, тощо.

Тому найголовнішою метою освітніх інновацій є вдосконалення учбового процесу, завдяки технічному розвитку, поліпшенню умов освіти та оцінки якості викладання, створенню поля для творчого розвитку та розкриття потенціалу.

Література

1. Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник /Упорядник Г.О. Сиротенко. – Полтава: ПОППО, 2005. – 160 с.
2. Даниленко Л. Освітній менеджмент: Навчальний посібник /За ред. Л. Даниленко, Карамушки.–К.: Шкільний світ, 2003.– 400 с.
3. Сумнительный К.С., М.В. Богуславський «Инновации в образовании. Вектор развития и основная реальная практика» http://www.mos-cons.ru/file.php/1/innov_v_obrazov/innov_v_obrazov.htm [Електронний ресурс].
4. Воронжак П.В. Організаційно-економічний інструментарій стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств та смарт-підхід[моногр.] / П. В. Воронжак, С. В. Філіппова. – Одеса: ОНПУ, ФОП Бондаренко М. О., 2015. – 276 с.
5. Формування інноваційних підходів в освітній діяльності [Електронний ресурс] / Л.В. Ширяева, Н.В. Захарченко //Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 3-4 (4-5). – С. 114-123. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/n4-5.html>